

ANALIZA SLOVENSKEGA TRGA S ČEBULNICAMI

Javna služba v vrtnarstvu, 10. zelenjadarske urice

Alenka Marjetič Žnider

Jablje, 21. 1. 2020

VSEBINA:

1. Struktura pridelave

2. Zunanja trgovina in cene

- Čebula
- Česen
- Šalotka, por in druge čebulnice

3. Samooskrba in sheme kakovosti

4. Ukrepi kmetijske politike

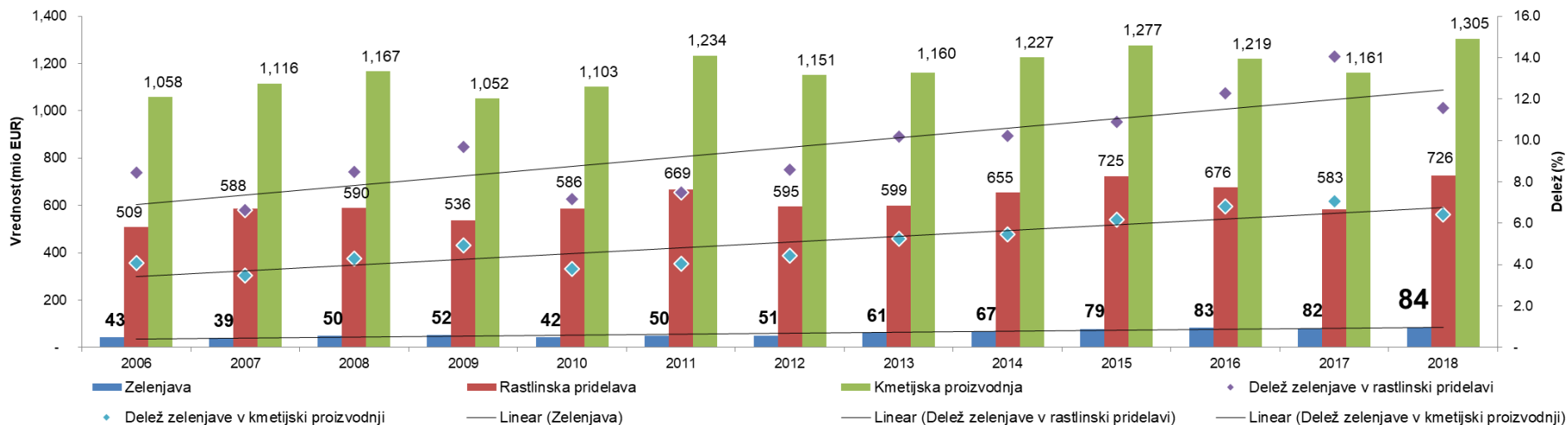

STRUKTURA PRIDELAVE

Vrednost in delež pridelave zelenjave v rastlinski pridelavi in skupni pridelavi v kmetijstvu (vir: ZP*-2014, ZP-2018)

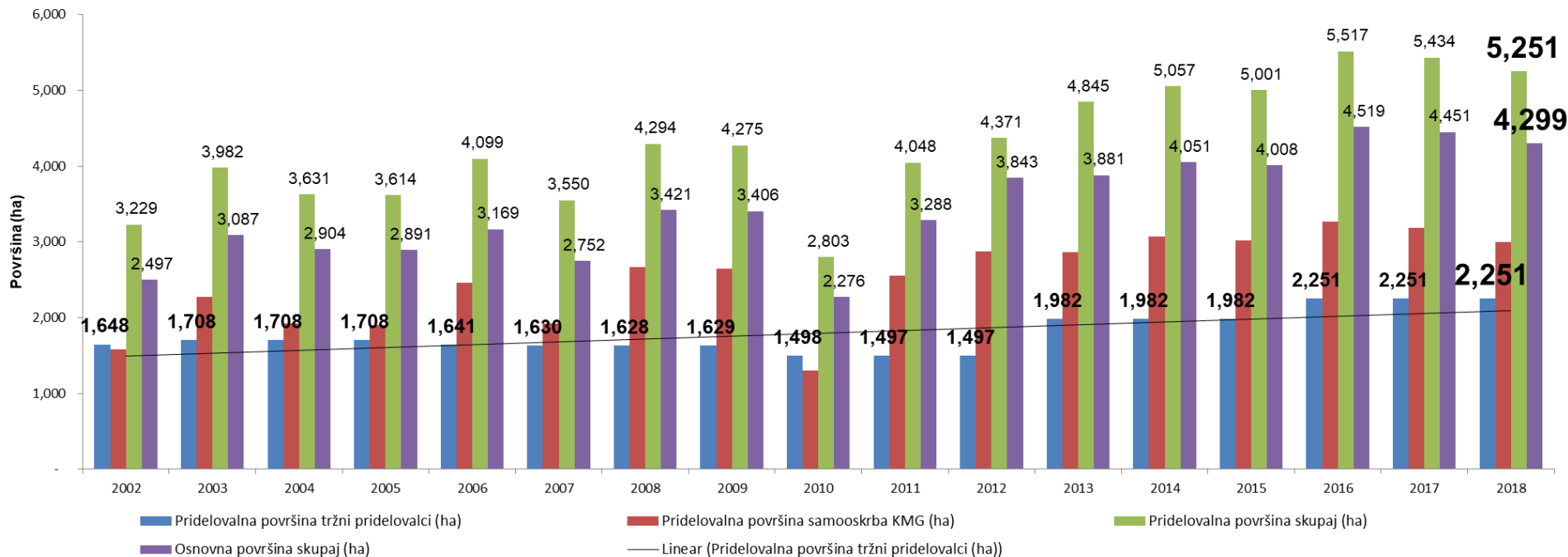
Vrednost pridelave zelenjave v 2018:

- **84 mio EUR** (+ 3 % glede na leto 2017 in + 47 % glede na 2004)
- **6,4 %** v skupni kmetijski pridelavi (- 0,6 % glede na leto 2017)
- **11,6 %** v rastlinski pridelavi (- 2,4 % glede na leto 2017)

Deleži med leti spremenljivi, predvsem zaradi vpliva vremenskih dejavnikov na količino pridelka.

*Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva in ribištva v letu 2018

Površina zelenjadnic (vir: ZP-2014, ZP-2018)

Pridelava zelenjadnic v 2018:

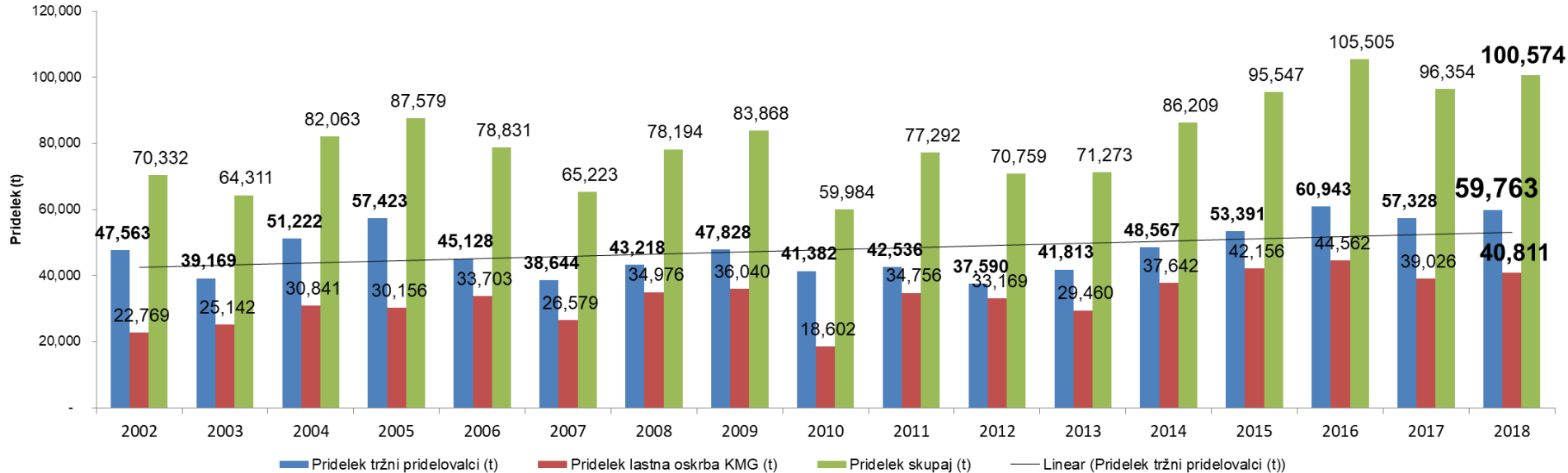
- **Osnovna površina** (tržna in lastna oskrba KMG-jev) **4.299 ha** (- 3,4 % glede na 2017 in + 48 % glede na 2004), od tega **tržna 1.836 ha** (+ 16 % glede na 2015)
- **Pridelovalna površina** (tržna in lastna oskrba KMG-jev) **5.251 ha** (- 3,4 % glede na 2017 in + 45 % glede na 2004), od tega **tržna 2.251 ha** (+ 14 % glede na 2015 in + 32 % glede na 2004)

Struktura tržne pridelave zelenjadnic (vir: ZP-2018)

	TRŽNA PRIDELAVA ZELENJADNIC								
	Skupaj		Indeks 2016/13	Na prostem		Indeks 2016/13	V zaščitenem prostoru		Indeks 2016/13
	2013	2016		2013	2016		2013	2016	
Število KMG	1.169	1.264	1,08	1.087	1.227	1,13	401	460	1,15
Osnovna površina (ha)	1.587	1.836	1,16	1.500	1.729	1,15	87	106	1,22
Pridelovalna površina (ha)	1.982	2.251	1,14	1.873	2.124	1,13	108	127	1,18
Osnovna površina/ KMG (ha)	1,36	1,45	1,07	1,38	1,41	1,02	0,17	0,23	1,35
Pridelovalna površina/ KMG (ha)	1,70	1,78	1,05	1,72	1,73	1,01	0,27	0,28	1,04

- Dobrih **94 %** pridelave na prostem (vremenski dejavniki).
- V 2016 po tipu kmetovanja v **SI vrtnarskih KMG 440** (0,6 % vseh KMG, 17 % manj kot v 2010), ki obdelovala **1.690 ha KZU** (0,3 % vseh KZU) in dosegla **2,4 % standardnega prihodka ali 27,6 mio EUR**.
- V 2016 po tipu kmetovanja v **EU-28 vrtnarskih kmetij 192 tisoč** (2 % vseh KMG, 21 % manj kot v 2010), ki obdelovala **1,1 mio ha KZU** (0,7 % vseh KZU) in dosegla **8,0 % standardnega prihodka ali 29,2 milijarde EUR**.

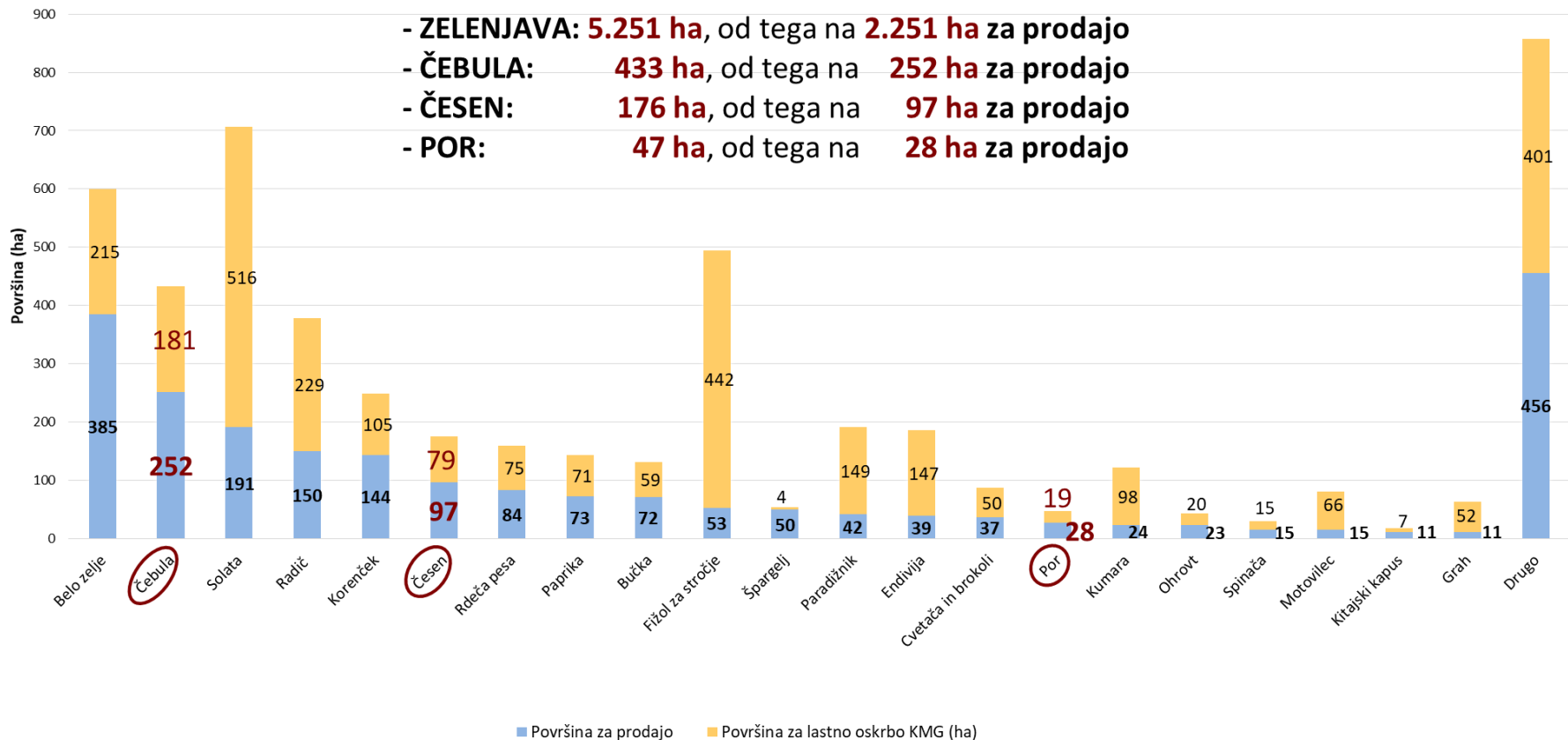
Pridelek zelenjadnic (vir: ZP-2014, ZP-2018)

Pridelek zelenjadnic v 2018:

- **Skupni pridelek 101 tisoč ton** (+ 4 % glede na 2017, + 23 % glede na 2004), od tega **tržnih 60 tisoč ton** (+ 4 % glede na 2017, + 17 % glede na 2004).
- **Evidentiran odkup** (odkup in prodaja na tržnicah) **18 tisoč ton** (+ 5 % glede na leto 2015) ali **30 % tržne pridelave** (v letih 2014-2016 24 %). Odkup se je v primerjavi z 2017 povečal za 7 %, prodaja na tržnicah manjša za 9 %.
- V 2019 priznane **3 skupine proizvajalcev** v sektorju S&Z (za zelenjavo)

POVRŠINA ZELENJADNIC za prodajo in lastno oskrbo KMG, 2018 (vir: ZP-2018)

PRIDELEK ZELENJADNIC za prodajo in lastno oskrbo KMG, 2018 (vir: ZP-2018)

25,000

20,000

15,000

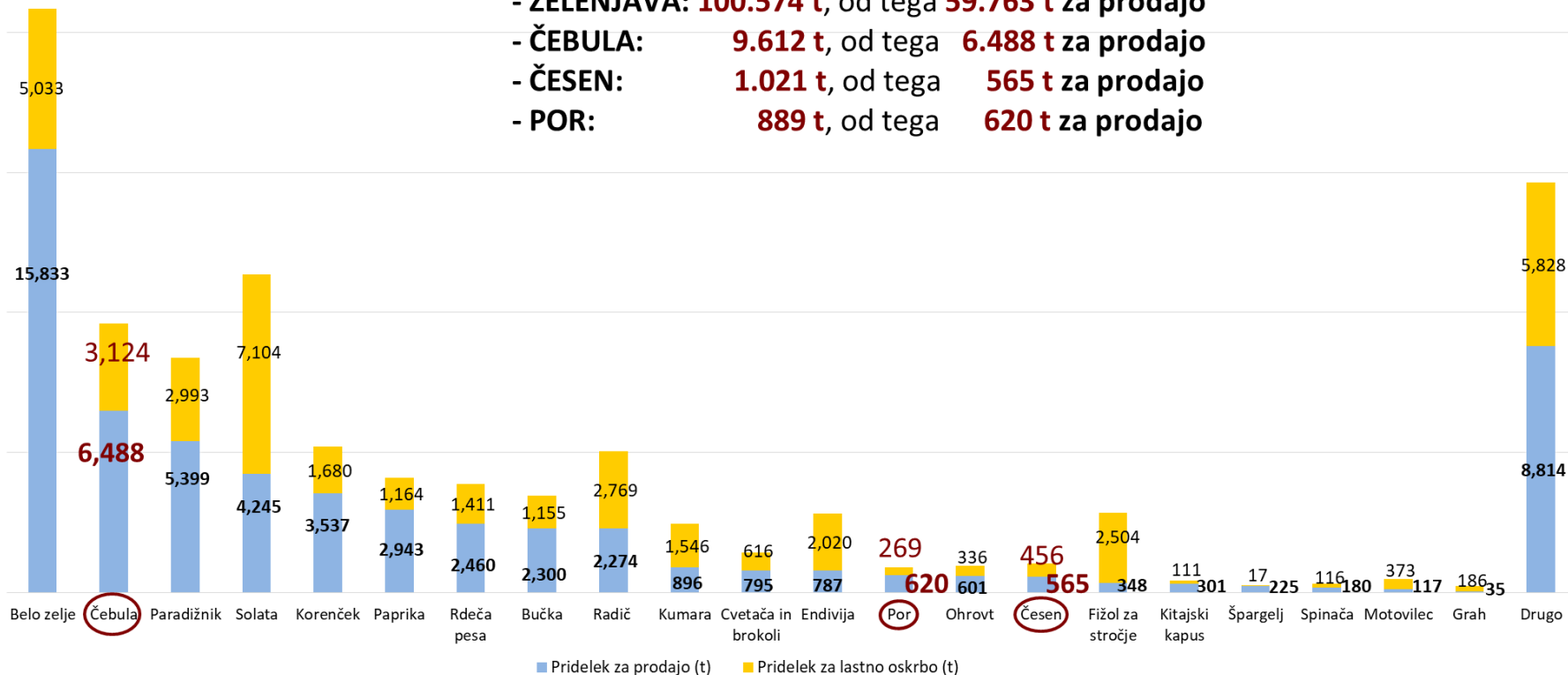
10,000

5,000

0

- ZELENJAVA: **100.574 t**, od tega **59.763 t** za prodajo
- ČEBULA: **9.612 t**, od tega **6.488 t** za prodajo
- ČESEN: **1.021 t**, od tega **565 t** za prodajo
- POR: **889 t**, od tega **620 t** za prodajo

Pridelek (t)

ZUNANJA TRGOVINA IN CENE

OPOMBA: Z izrazom UVOZ in IZVOZ se naslavlja zunanja trgovina, ki vključuje tako trgovino z državami članicami EU kot tretjimi državami

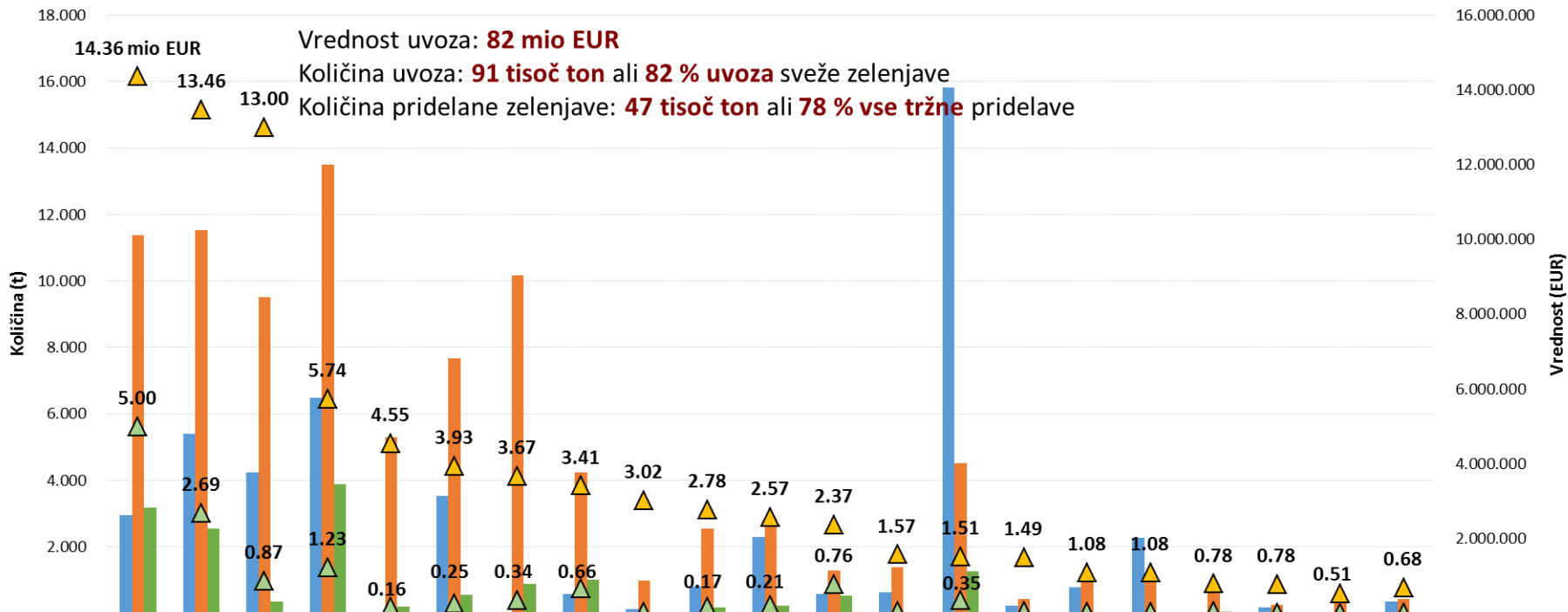
Zunanja trgovina (vir: ZP-2018)

	Izvoz (t)					Uvoz (t)				
	2014	2015	2016	2017	2018*	2014	2015	2016	2017	2018*
Zelenjava** skupaj	15.967	17.650	16.726	15.360	20.111	157.665	163.656	164.156	169.424	178.041
Predelana zelenjava**	3.663	3.074	3.364	3.142	3.941	58.267	59.392	63.364	65.522	67.146
Sveža zelenjava**, od tega:	12.304	14.576	13.362	12.219	16.170	99.397	104.264	100.792	103.901	110.894
– plodovke	5.678	5.651	7.120	5.772	7.305	32.201	32.159	32.965	32.953	32.218
– čebulnice	3.668	3.424	2.715	3.152	4.425	17.680	16.892	16.051	16.015	16.281
– solatnice	238	322	609	425	404	12.392	11.770	11.737	11.977	12.620
– kapusnice	624	775	1.032	884	1.665	7.959	8.523	8.022	9.416	9.343
– korenovke	990	3.621	929	911	925	10.530	12.409	8.690	9.661	20.191
– stročnice	7	38	16	14	4	527	372	568	548	559
– druge vrtnine	1.099	745	941	1.061	1.442	18.108	22.140	22.760	23.332	19.682

Zunanja trgovina v 2018:

- **Uvoz 178 tisoč ton** (+ 5 % glede na leto 2017 in + 60 % glede na 2004), od tega **sveže 111 tisoč ton** (+ 7 % glede na 2017 in + 64 % glede na 2004).

Tržna pridelava (t), uvoz in izvoz (t, EUR), 2018, uvoz vsaj 0,5 mio EUR (vir: SURS, preračuni MKGP)

	SLADKE PAPIRIKE	PARADIŽNIK	SOLATA, Lactuca sativa	ČEBULA	MELONE	KORENJE IN REPA	LUBENICE	KUMARE	SOLATNA ZELENJAVA	CVETAČA IN BROKOLI	BUČKE	ČESEN	POR IN DRUGE ČEBULNI CE	BELO IN RDEČE ZELJE	ŠPARGLJI	RADIČ, drug	RADIČ, CICHORIUM	JAJČEVCI	ŠPINAČA, NOVOZE LANDSKA ŠPINAČA, VRTNA LOBODA	BRSTIČNI OHROVT	FIŽOL
PRIDELEK (t)	2.943	5.399	4.245	6.488	-	3.537	-	575	117	795	2.300	565	620	15.833	225	787	2.274	-	180	-	348
UVOZ (t)	11.389	11.539	9.519	13.500	5.293	7.662	10.179	4.238	980	2.537	2.853	1.277	1.391	4.503	427	1.112	1.009	745	259	298	418
IZVOZ (t)	3.188	2.555	350	3.878	200	561	890	1.011	9	164	218	520	26	1.264	11	18	25	52	3	-	4
VREDNOST UVOZA (EUR)	14.358.	13.464.	12.995.	5.736.4	4.550.5	3.932.2	3.673.4	3.407.4	3.020.7	2.777.2	2.565.0	2.373.3	1.567.9	1.512.5	1.486.8	1.083.9	1.078.3	782.386	779.629	513.576	679.242
VREDNOST IZVOZA (EUR)	4.992.9	2.685.1	868.503	1.229.1	159.987	250.779	335.212	659.003	40.303	169.194	206.226	764.636	44.328	354.634	54.458	29.750	30.674	61.006	9.496	1.689	8.825

■ PRIDELEK (t) ■ UVOZ (t) ■ IZVOZ (t) ▲ VREDNOST UVOZA (EUR) ▲ VREDNOST IZVOZA (EUR)

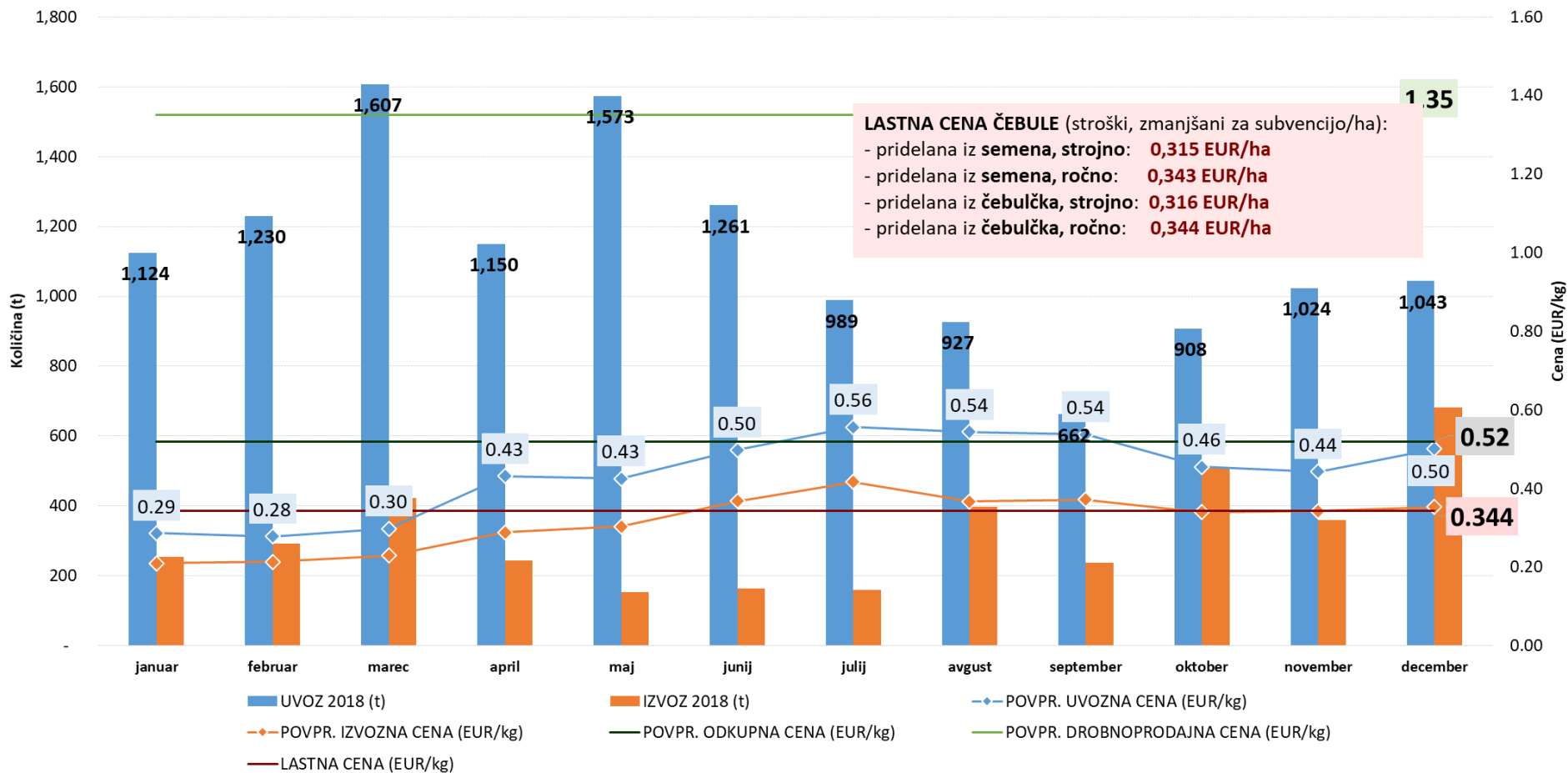
Čebula

- Površina: **433 ha**, od tega **252 ha** za prodajo
- Pridelek: **9.612 ha**, od tega **6.488 ha** za prodajo
- Uvoz: **13.500 t** in **5,74 mio EUR**
- Izvoz: **3.878 t** in **1,23 mio EUR**

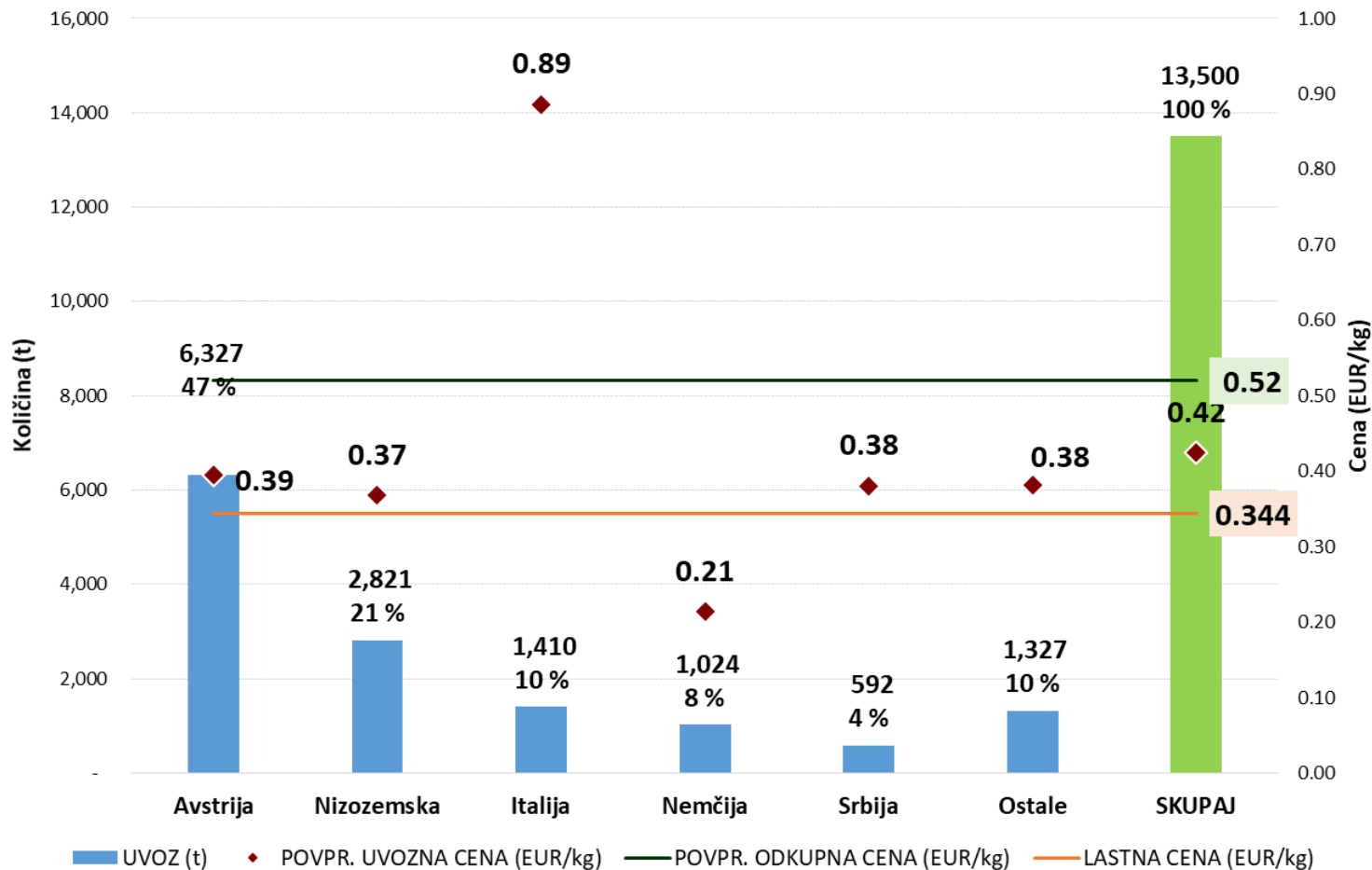
ČEBULA 2018: uvoz / izvoz, količina (t), cena (EUR/kg)

(vir: SURS, preračuni MKGP)

ČEBULA 2018, UVOZ PO DRŽAVAH

(vir: SURS, preračuni MKGP)

Česen

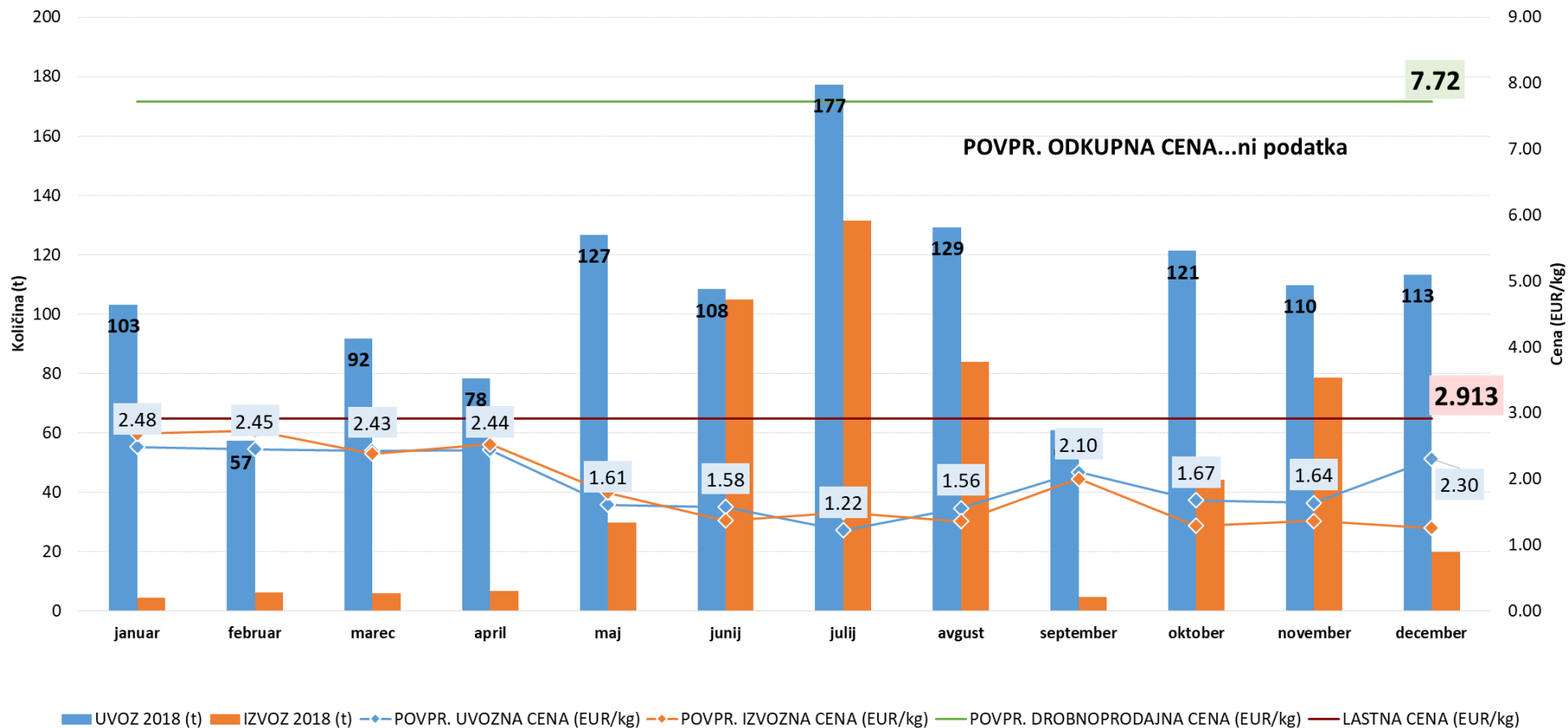

- Površina: **176 ha**, od tega **97 ha** za prodajo
- Pridelek: **1.021 t**, od tega **565 t** za prodajo
- Uvoz: **1.277 t** in **2,37 mio EUR**
- Izvoz: **520 t** in **0,76 mio EUR**

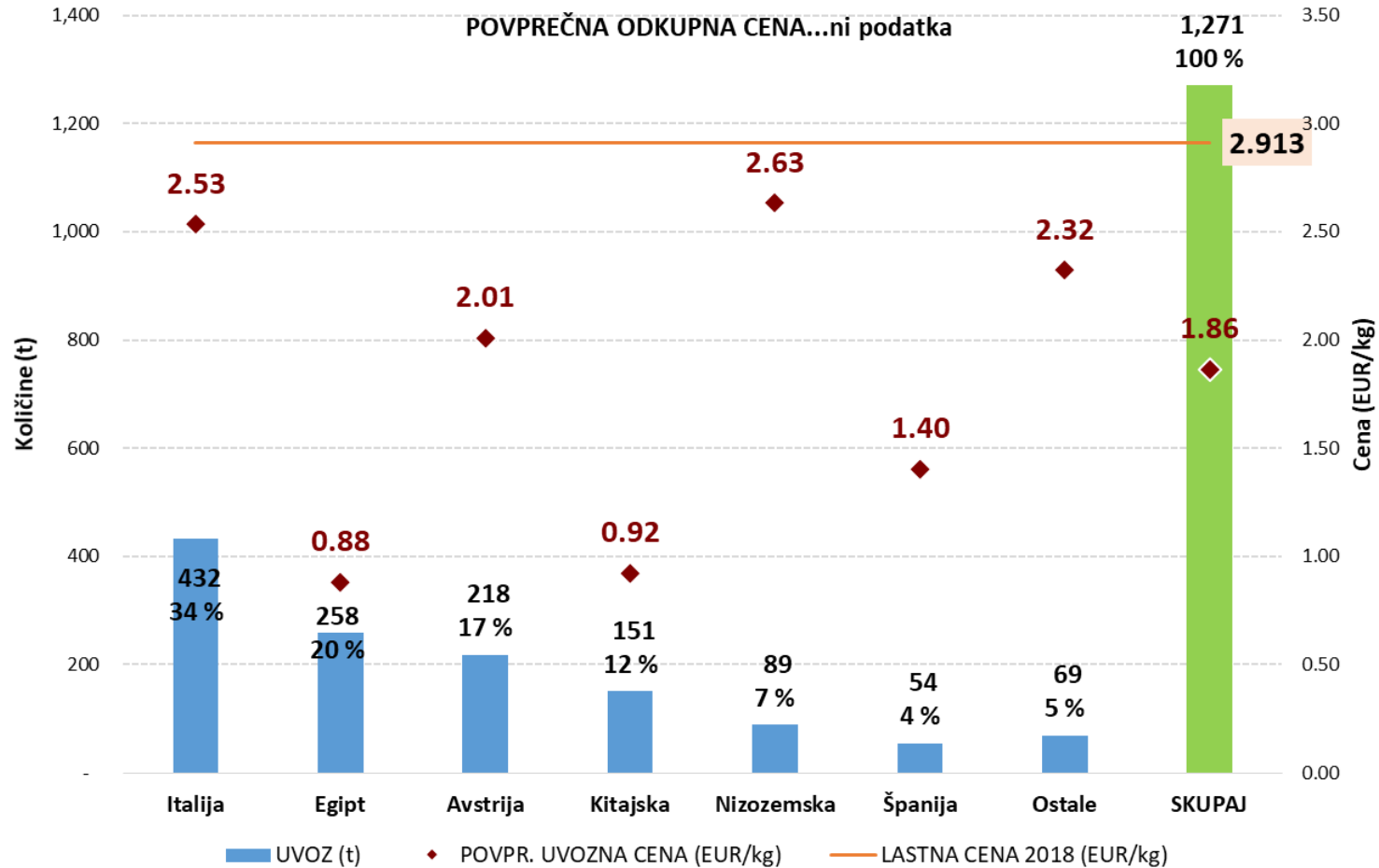
ČESEN 2018: uvoz / izvoz, količina (t), cena (EUR/kg)

(vir: SURS, preračuni MKGP)

ČESEN 2018, UVOZ DRŽAVE

(vir: SURS, preračuni MKGP)

Šalotka

- Uvoz: **112 t** in **122 tisoč EUR**
- Povpr. uvozna cena: **1,09 EUR/kg**
- Izvoz: **486 kg** in **882 EUR**
- Povpr. izvozna cena: **1,81 EUR/kg**

Por (in druge čebulnice)

- Površina: **47 ha**, od tega **28 ha** za prodajo
- Pridelek: **889 t**, od tega **620 t** za prodajo
- Uvoz: **1.391 t** in **1,57 mio EUR**
- Povpr. uvozna cena: **1,13 EUR/kg**
- Izvoz: **26 t** in **44 tisoč EUR**
- Povpr. izvozna cena: **1,70 EUR/kg**

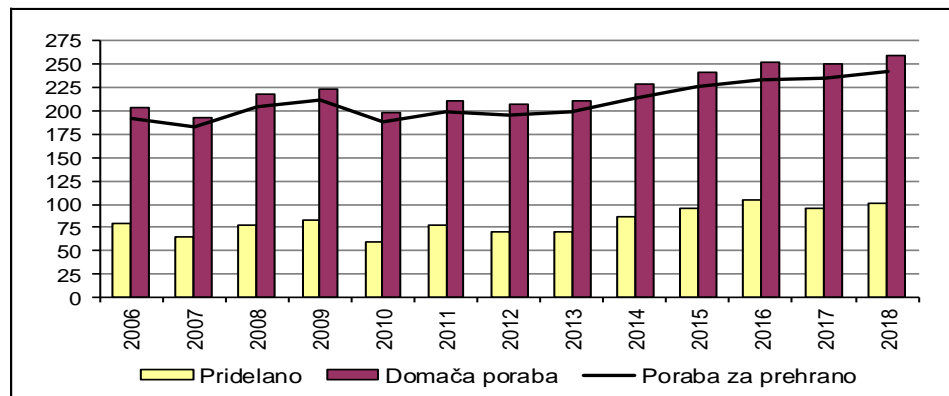
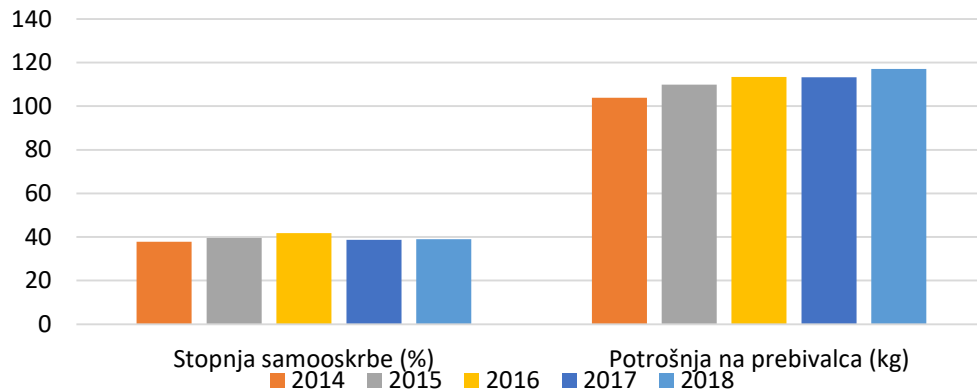

SAMOOSKRBA IN SHEME KAKOVOSTI

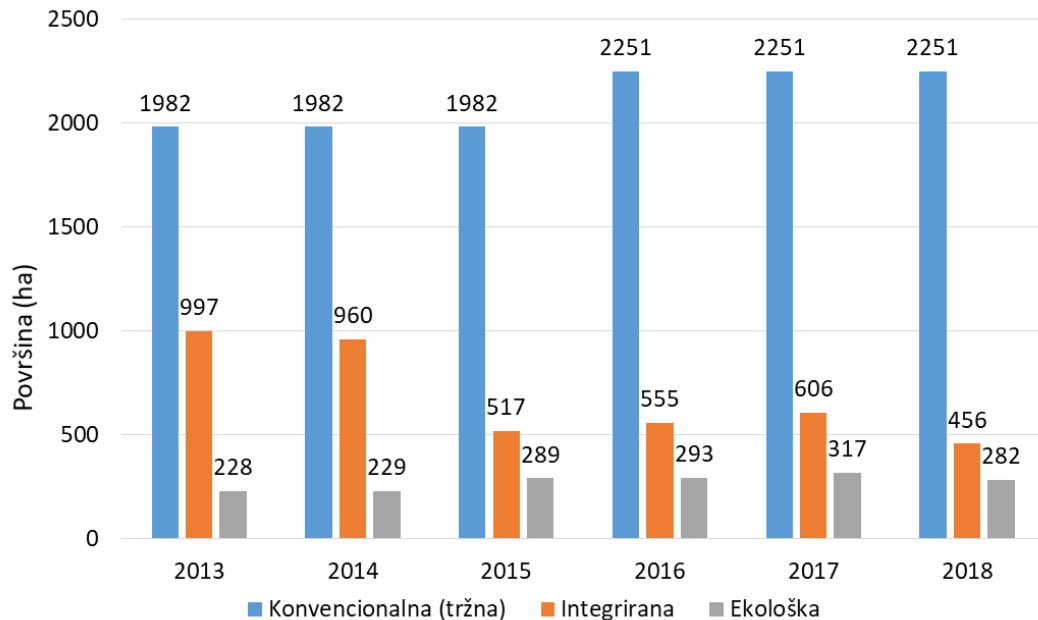

Samooskrba in poraba

- Nizka stopnja samooskrbe, v zadnjih letih trend počasne rasti.
- Samooskrba 2018 **39 %** (43 % leta 2004), s svežo zelenjavo **52 %** (54 % leta 2004).
- Letna poraba 2018 na prebivalca **117 kg** (+ 3 % glede na 2017 in + 31% glede na 2004), od tega **87 kg** sveže zelenjave (+4 % glede na 2017 in +2 4 % glede na 2004).

Sheme kakovosti

- IP površine po ukinitvi KOP plačila izrazito padajo.
- **32 %** tržnih površin zelenjadnic v **integrirani in ekološki pridelavi**
  - **20 %** ali **456 ha** v **integrirani**
  - **12,5%** ali **282 ha** v **ekološki**
- V 2018 padec EKO površin.
- Pridelek EKO zelenjave v 2018 **21% višji** kot v 2017.

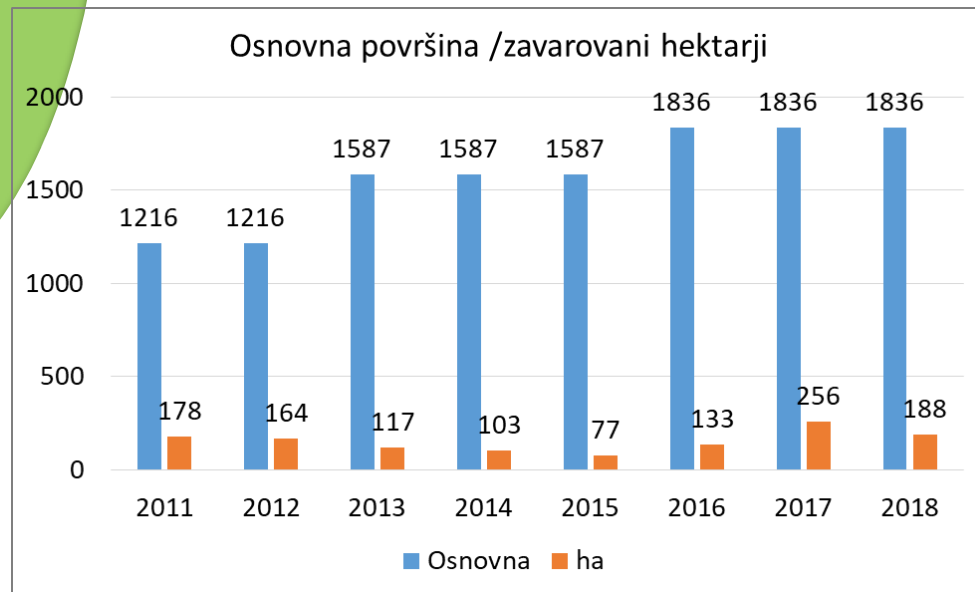
UKREPI KMETIJSKE POLITIKE

Zavarovanja

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
%	50		50		50		40		20		20		20		40	
Vrtnine	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.
	178	344	164	314	117	278	103	217	77	119	133	130	256	146	188	230

- Pri zavarovanju zelenjadnic je bilo v letu 2018 mogoče uveljaviti **regres v vrednosti 40 % zavarovalne premije.**

Proizvodno vezano plačilo

Leto ukrepa	Sredstva - 1,5% nac. ovojnice (EUR)	Površina (ha)	Število KMG	Znesek podpore (EUR/ha)
2015	2.069.820	1.035	628	1.989
2016	2.054.955	1.672	868	1.187
2017	2.040.045	1.817	899	1.032
2018	2.027.115	1.729	908	1,138
2019	2.014.170	2.825	1.067	696

Ukrepi PRP 2014-2020 za zelenjadarstvo do 31. 8. 2019

Št. ukrepa	Naziv	Št. odobrenih vlog	Znesek podpore (EUR/ha)
4.1	Podpore za naložbe v kmet. gospodarstva (zelenjadarstvo)	35	3.740.263
4.2	Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmet. proizvodov	7	1.236.218
6.1	Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete	15	622.200
6.3	Pomoč za zagon dejavnosti za razvoj majhnih kmetij	5	25.000
9.1	Podpora za ustanavljanje OP in SP	0 (!)	0 (!)
SKUPAJ:	(stanje na 31.12.2018)	62	5.623.681

**HVALA ZA
POZORNOST**

